

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 418/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. H., H., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 93/2009 a jeho rozsudkom č. k. 6 C 93/2009-543 z 21. marca 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20 Co 118/2012 z 8. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2013 faxom a 12. júla 2013 poštou doručená sťažnosť J. H., H. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 93/2009 a jeho rozsudkom č. k. 6 C 93/2009-543 z 21. marca 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 20 Co 118/2012 z 8. apríla 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 6 C 93/2009-543 z 21. marca 2012 bol zamietnutý návrh sťažovateľa na začatie konania. Po podaní odvolania rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 20 Co 118/2012 z 8. apríla 2013 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Podľa sťažovateľa postupom okresného súdu, jeho rozsudkom č. k. 6 C 93/2009-543 z 21. marca 2012, ako aj rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 Co 118/2012 z 8. apríla 2013 došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že napriek včasnému podaniu žiadosti o odročenie pojednávania okresný súd vec prerokúval bez jeho prítomnosti, odvolací súd „*nevyložil z akých dôvodov nie je namieste vyhovieť návrhom na doplnenie dokazovania*“ a rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„a) Krajský súd v Prešove sp. zn. 20 Co 118/2012 zo dňa 08. 04. 2013, a Okresný súd Bardejov Rozsudkom sp. zn. 6 C 93/2009-543 zo dňa 21. 3. 2012, porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

b) Rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 20 Co 118/2012 zo dňa 08. 04. 2013, a Rozsudok Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 6 C 93/2009-543 zo dňa 21. 3. 2012, sa zrušujú.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 93/2009 a jeho rozsudkom č. k. 6 C 93/2009-543 z 21. marca 2012

Predmetom sťažnosti je najmä tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 93/2009 a jeho rozsudkom č. k. 6 C 93/2009-543 z 21. marca 2012.

Ústavný súd v prvom rade v súlade so svojou judikatúrou predovšetkým podotýka, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Ústavný súd však zdôrazňuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu č. k. 6 C 93/2009-543 z 21. marca 2012 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 20 Co 118/2012 z 8. apríla 2013.

Ak o ochrane sťažovateľom označeného práva bol oprávnený konať a aj rozhodol iný všeobecný súd (v danej veci krajský súd), ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 Co 118/2012 z 8. apríla 2013

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ďalej zisťoval, či ochranu označených práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, neposkytuje iný všeobecný súd na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv.

V zmysle ustanovenia § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „OSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu okrem iného, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 OSP dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ústavný súd považuje dovolanie (mimoriadny opravný prostriedok) za účinný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd v občianskoprávnom konaní (napr. I. ÚS 1/00, II. ÚS 31/00, I. ÚS 209/05), preto ho nemožno nahradiť rozhodnutím ústavného súdu o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti ústavný súd zistil, že proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 20 Co 118/2012 z 8. apríla 2013 podal sťažovateľ dovolanie najvyššiemu súdu. Podaným dovolaním môže dôjsť k naplneniu účelu sledovaného sťažovateľom aj v konaní o sťažnosti, a to predovšetkým k zrušeniu napadnutého rozsudku krajského súdu v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 OSP (ak zistí vady konania, pre ktoré je potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť) alebo v zmysle ustanovenia § 243b ods. 2 prvej vety OSP (ak v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nebol dostatočne zistený skutkový stav), prípadne k jeho zmene v zmysle ustanovenia § 243b ods. 2 druhej vety OSP (ak nesprávnosť spočíva len v nesprávnom právnom posúdení správne zisteného skutkového stavu).

Sťažovateľ proti napadnutému rozsudku krajského súdu ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podal dovolanie, o ktorom ku dňu rozhodnutia ústavného súdu o tejto sťažnosti ešte nebolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodnuté. V okolnostiach daného prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne

aprobovatel'né, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci (m. m. II. ÚS 492/2010, IV. ÚS 363/08, IV. ÚS 228/2010).

Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu v tejto časti ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, ako predčasné (m. m. IV. ÚS 228/2010, IV. ÚS 311/2010).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľa pred rozhodnutím najvyššieho súdu o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, ak by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to viesť k neúmernému predĺženiu konania o sťažnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd v tomto procesnom štádiu podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale ju pri predbežnom prerokovaní podľa zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú, napr. IV. ÚS 109/2012) podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení rozsudku okresného súdu a krajského súdu je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2013